

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری صاد
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی
گرافیک و صفحه آرا: سعید غفوری

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی خراسان
توزیع: نشر گستر امروز

هزینه صداوسیما برای هر ایرانی روزانه حدود هزار تومان است

هزینه سایر خدمات رسانه‌ای یا حتی اشتراک‌های نمایش خانگی مقایسه کنید و ببینید کدام یک بازده و کارکرد گسترده‌تری دارد. شما بارها تأکید کرده‌اید که صداوسیما فقط با سریال و برنامه سرگرمی تعریف نمی‌شود. کمی بیشتر این نقش‌ها را توضیح می‌دهید؟ دقیقاً همین‌طور است. صداوسیما نقش مهمی در مدیریت افکار عمومی در زمان جنگ، بحران‌های طبیعی، حوادث امنیتی و حتی کمک به دولت در پیشبرد طرح‌ها و سیاست‌ها دارد. اطلاع‌رسانی فراگیر، ایجاد انسجام اجتماعی، تقویت سرمایه اجتماعی و آرام‌سازی جامعه از وظایف ذاتی، قانونی و اجتماعی رسانه ملی است. هیچ رسانه دیگری در کشور چنین گستره‌ای از مسئولیت را بر عهده ندارد.

اگر قرار باشد صداوسیما بازتاب‌دهنده صدای همه مردم باشد، آیا در عمل با محدودیتی برای حضور دیدگاه‌های متنوع، به‌ویژه دیدگاه‌های منتقد یا مخالف، مواجه نیستید؟

واقعیت این است که ما هیچ محدودیت ساختاری برای حضور دیدگاه‌ها نداریم. وقتی می‌گوییم «همه مردم»، منظورمان فقط یک طیف خاص یا یک گرایش مشخص سیاسی نیست؛ منظور سلیق مختلف، جریان‌های گوناگون فکری و سیاسی و اقشار متنوع جامعه است. ما از حضور صدای مخالف و همه‌ای نداریم. اگر بخواهم صریح بگویم، بیشترین چیزی که ممکن است علیه صداوسیما مطرح شود، اتفاقاً در خود صداوسیما بیان می‌شود. ما آنتن را باز کرده‌ایم. برنامه‌هایی داریم که به‌صورت زنده، در ساعات پایانی شب، تندترین انتقادات را علیه عملکرد صداوسیما مطرح می‌کنند. این موضوع برای ما مسئله‌ای نیست و از آن استقبال هم می‌کنیم. پس چرا همچنان این تصور در افکار عمومی وجود دارد که برخی صداها امکان حضور در رسانه ملی را ندارند؟

بخشی از این تصور به واقعیت‌های پشت‌صحنه برمی‌گردد که شاید برای مخاطب روشن نباشد. ما بارها و بارها از چهره‌ها، شخصیت‌ها و افراد با دیدگاه‌های متفاوت دعوت کرده‌ایم، اما برخی اساساً علاقه‌ای به حضور ندارند. بعضی ترجیح می‌دهند به‌جای گفت‌وگو در فضای رسانه‌ای رسمی، بیرون از آن صحبت کنند. برخی دیگر شرط و شروطی دارند؛ مثلاً می‌خواهند تنها بیایند، بدون اینکه فرد یا دیدگاه مقابل‌شان در برنامه حضور داشته باشد. یا گاهی به‌جای گفت‌وگوی انتقادی سازنده، تمایل دارند فضا را به سمت تنش و دوقطبی‌سازی ببرند، نه کمک به وحدت اجتماعی.

در شرایطی که بحث بودجه صداوسیما و مقایسه آن با شبکه نمایش خانگی به یکی از پرسش‌های پرتکرار افکار عمومی تبدیل شده و در ذهن بسیاری این سؤال شکل گرفته است که چرا باید سهم قابل توجهی از بودجه عمومی به رسانه ملی اختصاص یابد، خبرنگار صبا در حاشیه نشست آزاد دیدار پیمان جلی با دانشجویان، این دغدغه‌ها و نقدها را به‌صورت مستقیم مطرح کرد. پرسش‌هایی درباره نسبت صداوسیما با بیت‌المال، قیاس آن با نمایش خانگی، کارکردهای رسانه ملی فراتر از سرگرمی و همچنین شفافیت در هزینه‌کرد بودجه، محور این گفت‌وگو بود؛ پرسش‌هایی که جلی با تأمل و توضیح تفصیلی به همه آن‌ها پاسخ داد و کوشید تصویر دقیق‌تری از مأموریت‌ها، مسئولیت‌ها و واقعیت‌های مالی صداوسیما ارائه کند.

سمیه خاتونی
گفت‌وگو

اشتراک دارد. این مخاطب با مخاطب عام رسانه ملی متفاوت است. صداوسیما برای همه مردم، با هر سطح درآمد، در سراسر کشور برنامه تولید می‌کند.

با این حال، برخی می‌گویند چون برای نمایش خانگی هزینه مستقیمی از بیت‌المال پرداخت نمی‌شود، اگر کیفیت یا محتوای آن افت کند، حساسیت اجتماعی کمتری ایجاد می‌کند؛ اما درباره صداوسیما، چون بودجه عمومی دریافت می‌کند، این حساسیت بسیار بالاتر است. اگر منظور از بیت‌المال این است، باید نگاه جامع‌تری داشته باشیم. بیت‌المال فقط برای صداوسیما هزینه نمی‌شود؛ برای آموزش، حمل‌ونقل، خدمات شهری، بهداشت، معیشت و همه شئون زندگی مردم هزینه می‌شود. دولت خزانه‌دار اموال مردم است و بودجه عمومی در همه این حوزه‌ها خرج می‌شود. اگر بنا باشد این منطق را بپذیریم، باید همه خدمات عمومی کشور را زیر سؤال ببریم. از طرف دیگر، این تصور که نمایش خانگی هزینه‌ای برای مردم ندارد، دقیق نیست. مردم برای اینترنت هزینه می‌کنند، برای اشتراک هزینه می‌کنند و اتفاقاً این هزینه‌ها هم کم نیست.

در فضای رسانه‌ای، اعداد و ارقام هم درباره بودجه صداوسیما مطرح می‌شود که گاهی افکار عمومی را ملتهب می‌کند؛ مثل ادعای تزریق روزانه ده‌ها میلیارد تومان به سازمان. پاسخ شما به این عددسازی‌ها چیست؟ متأسفانه برخی بدون دقت یا شاید آگاهانه، اعداد نادرست مطرح می‌کنند. اخیراً یکی از آقایان ادعا کرده بود که روزانه ۹۶ میلیارد تومان به صداوسیما تزریق می‌شود و بعد نتیجه گرفته بود که هر ایرانی سالانه صدها میلیون تومان هزینه صداوسیما را می‌دهد. بعد مشخص شد که سه صفر را اشتباه محاسبه کرده‌اند. واقعیت این است که هزینه صداوسیما برای هر ایرانی، روزانه حدود هزار تومان است. حالا این عدد را با

منتقدان صداوسیما را با نمایش خانگی مقایسه می‌کنند و می‌گویند بابت صداوسیما هزینه می‌دهیم؛ پاسخ شما چیست؟

اول باید بگویم که هر ادعایی لزوماً ارزش پاسخ دادن ندارد. ادعای علمی را باید پاسخ داد، چون قابل سنجش و بررسی است؛ اما ادعای غیرعلمی را می‌شود به هر شکلی مطرح کرد. درباره این موضوع مشخص، من بارها گفته‌ام و باز هم تأکید می‌کنم: تصور رقابت میان صداوسیما و شبکه نمایش خانگی اساساً تصور غلطی است. نه صداوسیما، نمایش خانگی را رقیب خود می‌داند و نه اساساً نمایش خانگی از نظر ظرفیت، مأموریت و انتظار اجتماعی در جایگاهی است که بتوان آن را با رسانه ملی مقایسه کرد. صداوسیما فقط یک رسانه سرگرمی‌ساز نیست. وظیفه ما اطلاع‌رسانی است. فرهنگ‌سازی است، مدیریت افکار عمومی در بحران‌هاست، نقش‌آفرینی در شرایط جنگی و امنیتی است. سؤال من این است: کدام یک از این وظایف بر عهده نمایش خانگی است؟ آیا در زمان بحران یا جنگ، نمایش خانگی می‌تواند یا باید افکار عمومی کشور را مدیریت کند؟ بنابراین این قیاس، قیاسی نادرست و غیرمنصفانه است.

اما برخی معتقدند نمایش خانگی با وجود نداشتن این مسئولیت‌ها، دست‌کم در حوزه سرگرمی موفق‌تر عمل کرده و مخاطب بیشتری جذب کرده است. آیا این به معنای عقب‌ماندن صداوسیما در این حوزه نیست؟ ما هرگز نگفته‌ایم که نمایش خانگی نباید وجود داشته باشد یا تهدیدی برای ماست. برعکس، بارها تأکید کرده‌ایم که نمایش خانگی می‌تواند ظرفیتی مکمل برای رسانه ملی باشد؛ به شرط آنکه تولیدات سالم داشته باشد و به پر کردن خلأهایی که ممکن است در تولیدات سرگرمی صداوسیما وجود داشته باشد کمک کند. ضمن اینکه زیست‌بوم نمایش خانگی اساساً مخاطب متفاوتی را هدف گرفته است؛ مخاطبی خاص‌تر، عمدتاً شهرنشین، از طبقات مرفه‌تر جامعه که توان پرداخت هزینه

برنده‌ی سیمرغ بهترین فیلم
برنده‌ی سیمرغ بهترین موسیقی متن
برنده‌ی سیمرغ بهترین بازیگر مکمل زن
برنده‌ی سیمرغ بهترین بازیگر مکمل مرد

کارگردان مهدی شامحمدی تهیه‌کننده عباس نادران

نامزد چهارده رشته سیمرغ در چهل دومین جشنواره فجر

سجده‌ها
شهریار
پوریا
مهران
مهدی
مهدی
مهدی
مهدی
مهدی
مهدی